

RÉSEN.

FRIEDRICH István nyilatkozván az Ehmann-telepi katasztrófáról, fölényesen elutasító gesztussal kijelenti, hogy „Az Újság-nak az a hite, hogy én a Ház előtt szóvá akarom tenni az augusztus óta előfordult és megtorlás nélkül maradt atrocitásokat, teljesen alaptalan”. Friedrich István először is elfelejti pontosan megmondani, hogy 1919 augusztusa az a bizonyos augusztus, amelytől fogva azok az atrocitások voltak. Akkor tudvalevőleg ő volt a miniszterelnök és a hadügyminiszter. Ez a nyilatkozat, igazán nem tudjuk, kit óhajt megnyugtatóni. Talán a saját lelkiismeretét? Vagy a rendcsinálás ügyét és a bűnök kiderítését szívükön viselő tömegeket? Friedrich úgy tett megint, mint ahogy a római költő verse mondja: vajdik a hegy és születik a nézők kacajára egérke. Hát ezért villámlott ő annyira mostanában? Naiv lelkek várták a mennydörgést utána, de nem, Friedrich hallgat, mint egy csuka, majdnem azt mondtuk, mint egy nehéz hal. A bátorságot és szókimondást ezuttal átengedi Ruppert Rezsőnek, aki helyt is áll azért, amit kijelent és aki viseli a „destruktív” jelzőt férfias önérzettel.

A BABARCZY-különítmény saját-ságos egyéni módon oldotta meg a szociális kérdést a maga javára. Egyszerűen rekviráltak autókát és benzint, perzsa szőnyaget és mindent, ami kellett egy ilyen különítmény tevékenységéhez. A zsidó-kérdést is egészen eredeti módon intézték el egymás között: a gazdag zsidót bevitték a Britanniába, a pénzét elvették és az ilyen „önkéntes adományokból” fizették egymás zsoldját. És mindezt azokkal a jelszavakkal, amelyek ma a levegőben vannak. Hogy az ilyen módszerrel napról-napra rontották a valutát, árulták a hazát, azzal ők nem törődtek. A szociális kérdést pedig csakugyan és minden dolgozó ember számára meg kell oldani, még pedig hamarosan, gyökeresen és becsületesen, mert minden halogatás és eltussolás csak az ilyen „egyéni akciók” malmára hajtja a vizet!

A ZÜRICH-i piacon a magyar valuta máról-holnapra emelkedett. Nem gondolják azok az urak, akik már kezdik sokallani a bűnöknek még a megállapítását (mert megtorlásról még nem tudunk), hogy ez ennek a következménye? És hogy hitelünk följavulását már jóval előbb meg lehetett volna indítani? És hogy az erkölcsi valuta is valami, amit ez a rendcsinálás kezd mélyen a zérus alatti fokról ismét európai színvonalra emelni, amely nélkül hiába nézzük le a Balkánt, amit nálunk is teremtetek némelyek?

A fölvilágosodott ember számszor erősebb a tudatlannál. Azért félnek úgy és kiabálnak kigyót-békát a szociálistára.

Héjjas Ivánt beidézték a rendőrségre.

— Háromórás kihallgatás — jegyzőkönyvvezető nélkül. —

Budapest, nov. 18. A Magyar Hírlap írja: Tegnap este a rendőrségre beidézték Héjjas Ivánt. Héjjas Iván fél 6-kor meg is jelent a rendőrségen. Szrubián dr. rendőrkapitány 134. sz. szobájába ment, ahonnan átment Vécsey rendőrtanácsos 137. a számú szobájába. Itt Szrubián Dezső jegyzőkönyvvezető nélkül egyedül kezdte meg Héjjas Iván kihallgatását. A kihallgatás teljes három óra hosszáig tartott.

Budapest, nov. 18. A rendőrség tegnap délután tanúnak beidézte Héjjas Iván főhadnagyot, akit Szrubián Dezső kapitány hallgatott ki. A kihallgatás délután fél 6-tól este 9 óráig tartott, de tárgyról a rendőrség semmit sem közölt a nyilvánossággal.

A Britanniá-ügy.

Budapest, nov. 18. Cseh dr. fogalmazó Tőkés hadnagyot néhány följelentés kapcsán ma arról hallgatta ki, hogy az atrocitásokban részt vett-e, vagy hogy jelen volt-e a Club-kávéház szétrombolásánál. Tőkés kijelentette, hogy bár tagja volt Babarczy csoportjának, soha semmi atrocitás elkövetésében részt nem

vett, azokról semmit sem tud. Miután azonban a tanuk azt vallják, hogy Tőkés részt vett ezekben a bűntényekben, ma délelőtt Tőkés előtt kihirdették a letartóztatási végzést és valószínűleg még délelőtt átkísérik az ügyészségre.

Budapest, nov. 18. A Britanniá-szállóbeli ügyben Szrubián kapitány újabb nyolc egyént tartóztatott le, akiknek neveit egyelőre a nyomozás érdekében nem közlik.

Budapest, nov. 18. Ma megjelent a rendőrségen Szimon István és elmondotta, hogy a Britanniá-szálló megszállása előtti időben három fegyveres ember bevitte őt a Britanniába, ahol ütlegették és bántalmazták. Lánckereskedéssel és állítólagos gyilkossággal vádolták és csak három nap múlva bocsátották szabadon. Elmondotta, hogy Babarczy is jelen volt megveretésénél. Szembesítették Babarczyval és Szimon fölismerte benne egyik bántalmazóját. Szemébe mondotta a történeteket, mire Babarczy kijelentette, hogy emlékszik Szimonra, mert ő adta vissza neki az iratokat, de megveretéséről semmit sem tud.

A felsőtanyai direktórium pöre.

— A tárgyalás negyedik napja. —

A csütörtöki tárgyaláson folytatták a vádlottak kihallgatását. A direktórium működésének képe a tárgyalás során mindinkább tisztázódik. A mai tárgyaláson a zsarolási és magánlaksértési vádakra vonatkozóan hallgatták ki a vádlottakat, akiket ismét összehilincselve hoztak a tárgyaló-terem ajtajáig; itt leszedték róluk a sok használatból kifényesedett láncokat...

A negyedik vádpont.

A tárgyalás kezdetén, a szokásos formasságok után, Udvardi Jánost hallgatták ki a negyedik vádpontra vonatkozóan. Az ügyész egyrendbeli, folytonosan elkövetett zsarolásra való fölbujtással vádolja, amennyiben — a vádirat szerint — megbízást adott Munkácsy Istvánnak vágó marhák, élelmi szerek és gabonaművek erőszakos uton való összevásárlására.

Udvardi a bíróság részéről hozzáintézett kérdésekre elmondja, hogy nem érzi magát bűnösnek. Tado-mása szerint felsőbb rendelet értelmében kellett a kérdéses dolgokat összevásárolni. A direktórium bízta meg Munkácsyt, hogy egyes gazdáktól az akkor érvényben levő makszimális áron vásároljon élelmi szereket. Névleg nem emlékszik azokra a gazdákra, akikről vásároltak. Munkácsynak megbízólevele volt az illetékes népbiztosságiól a vásárlásra. Ő maga vett magához segéderőket.

A bíróság utána Munkácsy Istvánt hallgatta ki. Munkácsy man-kóra támaszkodva áll meg a bíróság előtt. Az elnök székét hozat neki. Vallomása a következő:

Munkácsy: Megértettem a vádat. Nem érzem magamat bűnösnek. Mikor Félegyházáról a direktórium megbízásából Felsőtanyára mentem, tíz nappal a direktórium odaérkezése előtt, Dreyer rendőrfogalmazó velem együtt jött ki. Célunk az volt, hogy a tanya lakosságát megvédelmezzük a vörös katonák garázdálkodásával szemben. Ezt sikerült is elérnünk. Időközben a gazdák sürün fordultak hozzánk, szinte ostromolták a községhezát a tavaszi munkálatokhoz szükséges dolgokért. Szóltam ekkor Czibula dr.-nak, hogy fölme gyek Pestre, megpróbálom a szükséges gazdasági kellékek, úgy-mint vetőmag, kékkő stb. beszerzését. Budapesten beszéltem Ghéczy miniszteri osztálytanácsossal ebben az ügyben, aki Fáber Oszkárhoz utasított. Ő azt mondta, hogy Budapest csak rekompenciációs árukért ad cserébe olyan cikkeket, amelyek a mezőgazdaságban szükségesek, még pedig a fölhozott élelmiszer értékének harminc százalékával egyenértékben. Sulyos volt a föl-tétel, de a kényszerítő szükség pa-rancsolt. Visszajöttem tehát és mi-vel nem voltam ismerős a tanyákon, föl-kértem Balogh József rendőrt, hogy legyen segítségemre. Miután rekvirálásra nem kaptam fölhal-

mazást, azért föl-szólítottuk a gaz-dákat, hogy aki hajlandó élő állatot készpénzfizetésért eladni, hajtsa föl jószágát egy általunk rendezett vá-sárra. Itten sikerült is néhány élő állatot összevásárolni. Arról soha sem volt szó, hogy kényszerítettünk volna valakit arra, hogy jószágát a forgalmi értéknél alacsonyabb áron adja el. Az adta el, aki akarta és ha a fölkinált árral nem elégedett meg, visszament a vásár. Pest azonban már ekkor fehérpénzzel fi-zetett a föl-szállított árúért és így kénytelen voltam a vásárlásokat beszüntetni, mert a gazdák vo-na-kodtak a fehérpénz elfogadásától. Megtörtént, hogy illetéktelen elemek is rekviráltak minden ármegeterítés nélkül. Fáber Oszkár, aki itt van a Csillagbörtönben, tanu lehet rá, hogy én annak idején ez ellen a tény ellen erőlesen tiltakoztam. Ha tudomásomra jutottak ilyen visszaélések, én az elvitt állatokat, ha csak lehetett, visszahozattam. Egy alkalommal például Nieder-mayer plébános panaszkodott, hogy jószágait elhajtották. En írásbeli panaszát fölvittem Pestre, mire jószágait visszakapta.

Elnök: Milyen különös szerepe volt önnek még a diktatúrában?

Munkácsy: Az intéző bizottságba választottak be. Mint ilyen, buda-pesti megbeszéléseim után indit-ványoztam a direktóriumnak a vá-sárlásokat. Ott ezt el is fogadták és fölhatalmaztak rá.

Ezután az elnök részletezi az egyes vásárlásokat. Fölolvassa azok-nak a gazdáknak a névsorát, akik-nél vásárlások vagy rekvirálások történtek. Munkácsy nem emlék-szik minden esetre. Amiről tud va-lamit, azt elmondja. Azután foly-tatja vallomását.

Munkácsy: A vásárlásoknál való közreműködésre egyedül Balogh rendőrt kértem föl. Széll Józsefnek és Belovárynak semmiféle meg-bízást nem adtam.

Czibula dr.: Rekvirálások is tör-téntek, még pedig a hadosztály-parancsnokság rendeletére. Azért vállaltam el ennek a rendeletnek a végrehajtását, mert ellenkező eset-ben a katonaság maga rekvirált volna és ebben az esetben váloga-tás nélkül, fontos gazdasági érde-kek figyelembevételének elhanya-golásával elvitték volna mindent, amit találnak. Volt ezenkívül még egy hatósági mérszárszékünk is. Ennek a céljaira is vásároltunk borjukat és birkákat.

Az ügyész kérdései után Széll Józsefet hallgatta ki a bíróság. Széll József — mint már jelentet-tük — a tárgyalás kezdetén nem volt még letartóztatva, mert a hatósági közegek nem találták a lakásán. Mikor azonban megtudta, hogy keresik, önként jelentkezett és az ügyész ekkor elrendelte le-tartóztatását. Személyi adatainak megállapítása után elmondja, hogy rendőr volt Felsőtanyán, de azután a többiekkel együtt leszerelték. Miután polgári foglalkozása hen-tes és mérsáros volt, később rábizták a hatósági husszék veze-tését.

Egy koronatanu.

Fajka Lajos dr. védő Balogh József rendőrré vonatkozólag több kérdést intéz Széllhez, aki kijelenti, hogy Balogh rendőr követte el a legtöbb erőszakosságot és visszaélést. Fajka dr. ennek alapján úgy látja, hogy itt a le-tartóztatások eszközzésénél válogatás történik és megállapítja, hogy Balogh nem lehet koronatanu ebben a pörben.

Öt perer szünet.

Az elnök öt pernyi szünetet rendelt el.

Szünet után Papdi József kihallgatása következik. Az októberi forradalom — mondja — az eke szarvánál talált. Decemberben bejöttem Felsőtanyára, ekkor kezdték a földmunkások és kisgazdák szervezését. Pár hónappal később egyik gyűlésen megjelent Potyondi rendőrkapitány és kijelentette, hogy ezután nincs pártkülönbség, hanem proletárdiktatura van és a rendeleteknek mindenki köteles engedelmeskedni. Később azután Andorkával együtt megkezdte a paraszttanács megalakítását és kinevezett engem is tagnak. Mikor azután a várost elzárták, a tanyavilág vezető nélkül maradt. Azután elmondja, hogy pénz-táros lett és a legtöbb kifizetést ő eszközölte. A marhavásárlások tör-ténétét az előbbi vallomásokkal megegyezően adja elő.

Ügyész és védő.

Az ügyész Fajka dr. szereplésére vonatkozó kérdéseket intéz hozzá, a többek között megkérdezi, hogy a paraszttanácsnak nem Fajka dr. volt-e az elnöke.

Papdi: Ez nem igaz.

Reiniger dr. védő kérdései után Fajka dr. emelkedett szólásra.

Fajka dr.: Ünneppélyesen tiltakozom az ellen, hogy a vád képviselője ezen a főtárgyaláson, ahol nekem, mint a védelem képviselőjének, éppen annyi jogom van, mint neki, — az én nevemet is belekeverje a dologba. Mert ha így áll a dolog, én is beszélhetnék arról, hogy ki volt a szegedi bírák és ügyészek szakszervezetének a pénztárosa és...

Elnök: Ezt nem engedem meg!

Fajka dr.: Az ügyész eljárásában a védelem jogainak megsértését látom és még egyszer tiltakozom ellene. Az én szereplésem eg heti nyilvános főtárgyalás alkalmával bírói jogerős ítélettel tisztázódott, amit még az internálási javaslatot keresztül-húzó belügyminiszteri rendelet is megerősített.

Ezután Belováryt hallgatták ki, aki nem tud semmit a vásárlásokról.

Az ötödik vádpont.

Belováry kihallgatása után rátértek az ötödik vádpont tárgyalására, amelynek lényege egyrendbeli magánlaksértés, amit a vád szerint az által követtek el, hogy Aigner Gézának Felsőközponon levő nyaralóját erőszakkal fölnyitották és többben ottan laktak. Czibula dr. kijelenti, hogy nem érzi magát bűnösnek, mert nem ő nyitatta föl a villát. Mikor Stéhlivel oda ment, Osváry és Bartha már kifeszítették az ajtaját.

Stéhlly ugyanugy mondja el az esetet, csak a személyekre nem emlékszik határozottan.

Ifj. Kürti Elek nem tud a dologról.

A hatodik vádpont.

A hatodik vádpontra vonatkozólag Udvardi-t hallgatta ki a bíróság. Aigner Gyula nyaralójának kinyitása által elkövetett magánlaksértésben nem érzi magát bűnösnek, mert nem vett részt a fölnyitás végrehajtásában.

Szalay János kihallgatása alkalmával azt vallja, hogy a kérdéses időben nem volt Felsőtanyán, hanem Kecskeméten tartózkodott.

Balogh Károly nem emlékszik arra, hogy mily módon nyitották föl a villát, mert mikor odament, már fölnyitották a villát.

Azután Szalay elmondja, hogy a szegedi újságírók elnöke volt. A proletárdiktatura kikiáltásának idején a franciák foglya volt, de a szegedi tisztek fölörték celláját és kiszabadították. Azután a direktóriummal együtt ment ki a városból.

Heiczinger József elmondja, hogy Kovács János vörösrőparancsnokrendelte őt ki a kérdéses villák fölnyitására mint kovácsot. Fegyvertelenül jelent meg. A villából eltűnt értékekről nem tud semmit.

Bartha László és Osváry József kihallgatása után Czibula dr.-t is kihallgatta a bíróság ebben az ügyben mint tanut. Elmondja, hogy a már előzőleg fölnyitott nyaralókban ő utalt ki szobákat a lakás-nélkülieknek.

A tárgyalást ezután az elnök megszakította és a folytatását péntek délelőtt félkiencre tűzte ki.

„A mai politikai helyzettel kapcsolatban.”

Budapest, nov. 18. A mai politikai helyzettel kapcsolatban Teleki Pál gróf miniszterelnök tegnap kihallgatáson jelent meg Horthy Miklós kormányzónál, aki ezzel kapcsolatban nagyváradi Szabó István földmívelési minisztert, Kovács J. István nemzetgyűlési képviselőt és Simonyi Semadám Sándor volt miniszterelnököt kihallgatáson fogadta. A kihallgatások tegnap délután fél öt órakor történtek meg.

KORZÓ - MOZI

Telefon: Igazgatóság Pénztár 4-55. 11-85.

Pénteken, szombaton és vasárnap.

TRISTAU BERNARD vígjátéka!

A kis kávéház.

Vígjáték 1 előjattékkal és 6 felvonásban.

A főszerepben: MAX LINDER.

Minden előadásán a budapesti katonai körletparancsnokság sport-ünnepélye 1920. október 17-én.

Eredeti helyszíni felvétel.

Előadások fél 5, fél 7 és fél 9 órakor.

Vita személyeskedés nélkül.

— A nemzetgyűlés ülése. —

Budapest, nov. 18. A nemzetgyűlés mai ülését fél 11 órakor nyitotta meg Rakovszky István elnök.

A mult ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után a rögtönbiráskodás alá vonható bűntények körének kiterjesztéséről s a királyi bíróságok és ügyészség tagjainak az igazságügyminisztériumba való ideiglenes alkalmaztatásáról szóló törvényjavaslatokat harmadszori olvasásban elfogadták.

Weber János, Bernoldák és Teleki Pál miniszterelnök felszólalása után az elnök napirendi indítványt tesz, hogy a Ház legközelebbi ülését november 29-én, hétfőn délelőtt tartsa, amelynek napirendjén a további teendők fölötti határozathozatal szerepel.

Tomory Jenő indítványozza, hogy erre az ülésre tűzzék ki az alelnök-választást.

Kovács J. István indítványozza, hogy mivel vasárnap a vonatok nem közlekednek, ne tartsanak ülést.

Tomcsányi Vilmos Pál igazságügyminiszter szólna föl ezután s kijelenti, hogy ő nincs ellene annak, ha a bizottságok az előkészítő munkálatokat befejezik, a Ház minél előbb tartsa üléseit, mert kellő előkészítés nélkül ez természetesen nem volna célszerű.

Szünet után az elnök bejelenti, hogy november 30-án megtörténik a harmas jelölés az állami legfőbb számvevőszék elnöki tisztségének betöltésére.

Hencz Károly hangsúlyozza, hogy nincs törvény, amely átruházta volna a régi országgyűlés jogát a nemzetgyűlésre. Az állami számszék betöltése a fennálló törvények szerint a régi országgyűlést illeti meg, tehát nem kell a nemzetgyűlés napirendjére tűzni. Javasolja, hogy a nemzetgyűlés utasítsa a kormányt, hogy megfelelő egyszakaszos törvényt terjesszen a nemzetgyűlés elé, amely ezt a jogot a nemzetgyűlésre ruházná át.

Tomcsányi Vilmos Pál igazságügyminiszter kijelenti, hogy az 1920: I. t.-c. szerint a nemzetgyűlés mint törvényhozó szerv minden-nemű jogot gyakorol, tehát a nemzetgyűlés dönthet az állami számszék betöltése ügyében. Erre nézve külön törvénnyel intézkedni nem szükséges.

Rakovszky István elnök a vitát félbeszakítja, mert a kérdés fölött a napirenddel kapcsolatban vitát provokálni ilyen értelemben nem lehet és így határozatot hozni sem.

Ezután Orbók Attila interpellált. Az ántánt, az eddigi jelekből következtetve, jobb belátással van irán-tunk és reméljük, hogy a béke-szerződés végrehajtásához sem fog-nak olyan szigorúan ragaszkodni. A francia orientáció megbukott, helyette az angol orientációra nyílik alkalom. Az angol gazdasági körök élénken érdeklődnek Magyarország iránt, amelynek igen nagy a jelentő-sége. Az ántánt a kis népek párt-fogóiként szerepel. Ezt bizonyítsa

be velünk szemben is. Erre nézve annál inkább van alkalma, mert maguk az angolok velünk szemben valóban rokonérzéssel vannak. Nem utópia a magyar tengerhajózás ten-ger nélkül. Erre példa is van. His-szen Svájc lobogója alatt tengeri hajók közlekednek. A kikötő kér-dése csak stratégiai szempontból fontos. Elvárja a kormánytól, hogy Angliának a magyar tengerhajózás biztosítása érdekében velünk szem-ben megnyilatkozó jóindulatát mér-legelve, járjon el a jövételi bizott-ságnál, hogy a magyar tengerhajó-zási társaságok annyi hajót kapja-nak vissza, amennyi csak vissza-kapható. Interpellációját a külügy-miniszterhez intézi.

Az interpellációt kiadják a kül-ügyminiszternek.

Az elnök ezután az ülést egy-negyed 1 óra után bezárja.

VASÁRUKAT
VARGÁNÁL
VÁSÁROLUNK.
Híd-utca.

Harc a görög trónért.

Páris, nov. 18. Közvetlen athéni távirat szerint a Rhallys-kormány ma teszi le az esküt az alkotmányra. Egy másik jelentés szerint való-szinűleg Olga királyné veszi át a mai napon a régensséget. Venizelosz visszalép. Konstantin királynak a görög trónra való visszahelyezése befejezett tény.

London, nov. 18. (MTL.) Hire jár, hogy Londonban és Párisban lépé-seket terveznek, hogy Konstantin exkirálynak Görögországba való visszatérését megakadályozzák.

London, nov. 18. (MTL.) Athén ut-cáin a Venizelosz mellett rendezett tüntetés alkalmával összecsapásra került a sor és ez alkalommal két venizeloszistát agyonlőttek. Attól fél-nek, hogy újabb zavargások lesznek.

Babós Árpád ^{szepényista MÓRÁS,}
Szeged, Orszlán-u. 21.
Ora és ékszerraktára
és javító műhelye.

Törött aranyat legmagasabb napi áron veszek

Belvárosi Mozi

Telefon: Pénztár 5-82.

A névtelen ember

Amerikai kalandortörténet 3 folytatásban.
Irtá: MAC C. RARRISON. — A főszerep-ben: MISS KATHLEN CLIFFORT.

I. rész: vasárnap és hétfőn nov. 21-22.

A tizek szövetsége.

II. rész: kedden és szerdán nov. 23-24.

Hajsza a milliók után.

III. rész: osütörtök és péntek nov. 25-26.

Le az álarccal.

Jön! A névtelen ember Jön!
November 21-én. a Belvárosi moziban. Vasárnap.

HIREK.

A hivatali erkölcs.

A tanácsülésen — amire már többször rámutattunk — szörnyen takarékoskodnak, amikor néhány száz koronás béremelésről van szó. Ma is órák hosszat eltanácskoztak arról, emeljék-e a vigalmi adót ellenőrző biztosok díjazását, adjanak-e fizetésjavítást a gazdasági hivatal egyik alkalmazottjának, akinek most háromszáz korona „fizetése” van havonta.

Az egyik tanácsstag a tömeges fizetésjavítási kérelmek kapcsán filippikát zengett a hivatali erkölcsekről. Nem szabad — mondotta — üzletnek vagy csak üzletnek tekinteni a hivatalt és ellenzem a mellékjövödelmeket is. Akárhogy mondják, hogy én a régi világba való vagyok, szükségesnek tartom, hogy a tisztviselőt magasabb erkölcsi érzék vezesse és ne csak a pénz, a pénz. Egy másik tanácsstag — fején találván a szöveget — csöndesen megjegyezte erre:

— Ezzel szemben biztosítani kell legalább a létminimumot. Ez is ideális alap.

A filippikázó tanácsstag nem választott a megjegyzésre, a többi tanácsnok is hallgatott (ez is haladás már a tanácssteremben), de azért a további pár száz koronát nem szavazták meg. Pedig ha hivatali erkölcsöt kívánnak és (a hallgatás beleegyezés) helyeslik legalább a létminimumnak biztosítását, ez utóbbinál kell kezdeni, mert a két kérdés szorosan összefügg. Az egyiket követelni a másik biztosítása nélkül annyi lenne, mintha azt kívánnák a gázgyártól, hogy szén nélkül világítson. Ugy-e, előbb szén kell szerezni és csak azután mondhatjuk, hogy — legyen világosság!

— A különóra. A tisztviselők még ott tartanak, hogy instanciáznok kell azért, hogy a különmunkát megfizessék. Az állami tisztviselők részére ugyan az állam a különóra után hat-tíz korona fizetési többletet biztosít, de a városi tisztviselők még csak instanciáznak. Egy néptanácsi határozatra hivatkoznak, amely az aktori viszonyokhoz képest három koronában állapította meg a különóra díját. A tanácstól most ennek a határozatnak fontartását kérték. A tanács természetesen a bürokratikus álláspontot helyezkedett: a pénzügyi bizottsághoz utalta az ügyet. A pénzügyi bizottság tehát — majd — tárgyalja a kérdést, javaslatot tesz, aztán — a közgyűlés elé kerül az ügy és kormányhatósági jóváhagyás után jogerős lesz a határozat. És még mondja ezek után valaki, hogy nem a legkörültekintőbben intézik a dolgokat a tanácsban!

— Lisztosztás a tisztviselők beszerzési csoportjában. A beszerzési csoport tagjainak az október havi lisztjáraadóságot az ellátási jegy 13-ik és 32-ik számú szelvényeire a következő sorrendben osztja ki: November 19-én 2001—2250, november 20-án 2251—2500, 22-én 2501—2750, 23-án 2751—3000, 24-én 3001—3250, 25-én 3251—3500, 26-án 3501—3750, 27-én 3751—4120, 29-én 1—250, 30-án 251—500, december 1-én 501—750, 2-án 751—1000, 3-án 1001—1250, 4-én 1251—1750, 6-án 1751—2000. Az órákra való beosztás a csoport hirdetőtábláján ki van függesztve. Zacsokokról a tagok gondoskodjanak.

Pénteken ismét nem lesz világítás.

Elfogyott a gázgyár szénkészlete. — Ujabb szállítmányokra egyelőre nincs kilátás.

Ugy történt, ahogy előre láttuk: egy-kétnapos injekció után a gázgyár szénkészlete elfogyott és ismét az a helyzet, hogy péntektől kezdve nem lesz világítás. A gázgyár szénkészlete — amint Pongrácz Albert igazgató munkatársunknak kijelentette — legfőleg péntek délig elegendő és ha addig újabb szállítmány nem érkezik, a gázgyár kénytelen lesz szüneteltetni üzemét.

Az újabb szénszállítmányra azonban igen kevés kilátás van, mert a szénkormánybiztos az igazgató érdeklődésére azt a fővilágosítást adta, hogy a közeli napokban nem biztosíthatja a gázgyár szénellátását.

A helyzet tehát az, hogy most már az ígéretek is gyérebben érkeznek, ellenben biztosítottak a polgármester részére szén helyett — szénrekvirálási jogot. Erről már megmondottuk a véleményünket. Tenni kell valamit azonban, ami eredményre vezet. Föl kell használni a kereskedők leleményességét és összeköttetéseit. És általában föl kell már hagyni végre a meddő és terméketlen kísérletezésekkel, bele kell kapcsolódnunk a nemzetközi gazdasági forgalomba. Akkor lesz szén is. Addig azonban csak ígéretek lesznek, fa- és szénígéretek. És nem lesz sem fűtés, sem világítás. Ha csak csoda nem történik. Vagy történnek — csodák?

A bolsevikiek döntő csapása Wrangel hadseregére.

Budapest, november 18. Konstantinápolyból jelentik, hogy az orosz vörös csapatok győzelme megsemmisítő volt Wrangel hadseregére nézve. Számos tiszt öngyilkosságot követett el, hogy ne jusson a vörös csapatok kezére. Maga Wrangel egészen elvesztette fejét. A mikor az áttörésnél értesült, vezérkarával együtt Szabasztopolba menekült. Varsóban ma híre járt, hogy

Wrangel főhadipénztára is a bolsevisták kezére került. Szabasztopol kiürítését befejezték. Wrangel utolsóinak hagyta el Szabasztopot. Mihelyt Wrangel csapatai kivonultak, nyomban helyi szovjetek alakultak a városban.

Páris, november 18. (Havas.) A lapok jelentése szerint Wrangel tábornok már megérkezett Konstantinápolyba.

„A nyomor elleni küzdelem hathatósabb megszervezése.”

Benárd ur „akciója”.

Budapest, nov. 18. Benárd Ágoston népjóléti miniszter a nyomor elleni küzdelem hathatósabb megszervezése érdekében ma délutánra szaktanácsot hívott egybe. A tulajdonképpeni cél a miniszter szerint a különböző jótékonyági akcióknak bizonyos közös alapon való egymáshoz kapcsolása. Megkíséreljük — mondotta — létrehozni az összes karitatív egyesületek és intézmények nagy központi szövetségét, amely tanácsot, erkölcsi, esetleg anyagi támogatást adna az egyes jótékonyági intézményeknek, így fontartaná a kapcsolatot az államhatalommal, amely viszont a maga eszközeivel igyekeznék a nyomor elleni küzdelmet intenzívebbé tenni. — Ugy látszik, Benárd ur ehhez a kérdéshez is anynyit ért, mint a — munkásbiztosítóhoz.

E hét folyamán befejezik a tanukihallgatásokat a Friedrich-ügyben.

Budapest, nov. 18. A Tisza-bűnpörnek Friedrich István szerepére vonatkozó részében Margalits Ede vizsgálóbíró kihallgatta a tanuk nagy részét, úgy hogy a hét folyamán befejezik a tanukihallgatásokat és ezzel együtt az egész vizsgálati eljárást, mely után az ügyet átteszik az ügyészséghez a vádindítvány megtétele végett.

A Tisza-pör tárgyalását Langer Jenő törvényszéki elnök Gadó István nagybecskereki kir. törvényszéki elnöknek osztotta ki a főtárgyalásra. A vádirat elleni kifogások tárgyalása a vádtanácsnál november 29-én fog megtörténni.

KULTURA.

SZÍNHÁZ.

HETI MŰSOR.

Pénteken, Palágyi Lajos főléptével: A vetélytárs, színmű. Premierbérlet A 14. sz. Szombaton: A koldusdiák, operett. Premierbérlet A 15. sz.

A Szegedi Munkásszínpad működő, amint azt már jeleztük, ismét megkezdik működésüket. Megnyitó előadásul e hó 21-én, vasárnap este fél 9 órakor Herczeg Ferenc négyfelvonásos színműve, A kíváncsi kerül színre az Apolló-mozi helyiségében (Gizella-tér). A főbb szerepeket Stern Dóri, Jenai József, Kocsis Ferenc, Gyarmaty Ferenc, Berényi Nándor, Szenes Iván és Csányi Maca adják. Jegyek elővételben a Munkásotthon gondnokánál, Maros-u. 4. sz. alatt, továbbá a Munkásszínpad tagjainál válthatók, este pedig az Apolló-mozi pénztáránál. Helyárak: Zsölve 12 korona, I. hely 10, II. hely 8, állóhely 4 korona.

MOZI.

Az Általános Munkásdalkör folyó hó 20-án, szombaton a Módos-féle vendéglőben, Pacsirta-utca 1. szám, este 6 órakor összejövetelt tart.

A Phantomas-filmeket már régen ismeri és szereti a közönség. Ez alkalommal A kínai rém című legkitűnőbb detektívdramával fog megismerkedni, amelynek főszerepében Rolf Loer a legkitűnőbb alakítást nyújtja. Péntektől vasárnapig kerül bemutatásra az Urániában.

A Kis kávéház. Tristan Bernard vigjátékát, a Kis kávéház-at filmesítette meg a Pathé-filmgyár, a főszerepet a kiváló francia komikusnak, Max Linder-nek osztva ki. Ez a mulatságos komédia, amelyet a páratlan Max Linder nagyszerűen tolmácsol, sokszor könnyekig megható, sokszor kacagtató. Max Linder kiváló színésztalentumának új oldalairól mutatkozik be ezúttal, aki eddig mindenkor szerző, színész és rendező volt egy személyben, ezen a filmen teljesen Albert, a pincér szerepének alakítására szenteli páratlan tehetségét. Kétségtelen, hogy a darab többi szereplőit, a bájos Miss Wanda, a ragyogó amerikai filmstar, akit New-York-ból szerződtettek ehhez a filmhez, a tehetséges Mr. Joffre játéka, ugyisintén a meglető ellentét a „Petit Café” szűk helyiségei és a fővárosi éjszakai kávéházak pazar luksza között minden bizonnyal meg fogja nyerni a közönség osztatlan nagy tetszését. Ez, a maga nemében egyedülálló, nagyszerű filmalkotás péntektől vasárnapig van a Korzó-mozi műsorán.

BELVÁROSI-MOZI

PÉNZTÁRI TELEFON 5—82.

Pénteken és szombaton.
OLASZ ALBERTINI FILM!

Ég és föld között

artistadrama 5 felvonásban.

Az összes szereplők a világhírű
ALBERTINI csoportból.

Maxi amerikába megy

kacagtató vigjáték 2 felvonásban.

Előadások köznapokon 5, 7 és 9 órakor, ünnepnap 8, 5, 7 és 9 órakor.

Minden előadáson KATONAZENE.

OLCSÓ HUSNEMÜ

disznó fej-láb

naponta kapható:

A FELSŐTISZPARTI
SZALÁMIGYÁRBAN.

SZAKMOZGALOM.

Munkásotthon építési alap: 8042.20 K

SZEMLE.

A munkásmozgalom krónikája.

Pesti levél

a németországi munkásmozgalomról.

Budapest, nov. 12.

III.

(A Munka tudósítójától.) Amint már említettük, Németországban azért végzik kedvvel a német munkások a közigazdaság ujjaélesztését, mert ott az állam maga siet segítségükre munkaerejük védelme terén. Így nemrég törvényben szabályozták a munkások segélyezését megbetegedés esetére. E rendelkezés értelmében a tag háztartásában élő feleség, leány, mostohaleány, nevelőleánynak lebetegedési segélyre van joga. A segély áll heti betegsegélyből, szoptatási segélyből. Ezzel szemben nálunk minden erővel, sőt a munkások és érdekelt tisztviselők és munkaadók ellenére a betegsegítés és balesetbiztosítás terén megszorításokat akarnak keresztülvinni. Hogy ez mennyire fogja előbbre vinni a termelés fokozását, azt még nem tudni.

Különben a német szakszervezeti mozgalom most érdekes adatokat tett közzé a szakszervezeti mozgalomra vonatkozólag. Az adatok az 1919. év történetét mondják el számokban. Ezekből az adatokból kitűnik az, hogy az 1919. esztendő végén 52 szervezetnek 5,479,073 tagja volt, akik közül 1,192,767 a női tag. Ezzel szemben az 1918. esztendő végén 50 szervezetnek a taglétszáma 1,664,991 volt, akik közül a női tagok száma 422,957. Bár ez adatokat már meghaladják az ideai adatok, mert hiszen az ezévi június havában eszközölt tagszámlálás szerint a németországi szakszervezeti szövetség kötelékébe tartozó munkások száma meghaladja a nyolcmilliót, mégis érdekesek ezek az 1919. évi adatok, mert e mellett a német mozgalom teljes egészéről tesznek jelentést. Megtudjuk ebből azt is, hogy a jelentést beszolgáltató szervezeteknek a bevétele 247,306,888 márkát tett ki. Az 1919. évi kiadásai közül segélyezésre a következő összeget fizették ki:

Utazási segély	75,009
Költőzködési segély	396,877
Munkanélküli segély	27,590,196
Betegsegély	11,427,188
Rokkantsegély	721,450
Temetkezési segély	2,167,049
Rendkívüli segély	1,637,855
Megrendszab. segély	508,917
Egyéb segély címén	178,930
pedig	178,930

Érdekes volna itt bemutatni a jelentés egyéb adatait is, valamint megismertetni az olvasót a németországi keresztényszociális szakszervezetek adataival is, erről azonban legközelebb. Meg kell azonban még említenünk, hogy a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal megbízásából a hivatal elnöke, Thomas volt francia minicós miniszter Berlinben járt, hogy meggyőződést szerezzen arról, vajjon Németországban végrehajtották-e már a washingtoni munkaügyi konferencia határozatait. Ebből az alkalomból előadást tartott, ame-

lyen jelen volt a kormány képviselője, a hatóságok, szakszervezetek és a keresztényszociális érdekeltség képviselői is. Ezen az előadáson bejelentette, hogy a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal a leeds-i, a berni és az amsterdami szakszervezeti kongresszusok határozatainak megfelelő alakulás és gondoskodni kívánnak arról, hogy a munkavédelem tekintetében hozott határozatok minden államban végrehajtsanak. Ennek a végrehajtását személyesen ellenőrizi és ebből a célból most Prágába és Varsóba utazik. —g—

(Vége.)

A Munkáskönyvtár közli, hogy a november hó 10-ig megrendelt könyvek megérkeztek és a titkári irodában átvehetők.

Olvasás közben lépten-nyomon idegen szavakba botlunk. Szükséges, hogy ezek helyes értelmét megismerjük. Vegyük meg tehát *Horovitz* Jenő: „Idegen szavak magyarázata” című művét. Ára 16— korona. Kapható a Munkásotthon könyvtárosnál.

Öntudatos, szervezett munkásnak mindennapi olvasmánya *Jászai Samu*: „A szakmozgalom útmutatója” című műve. Mindenről, ami a munkásság nehéz gazdasági küzdelmére vonatkozik, nélkülözhetetlen oktatást, fölvilágosítást, tanácsot és útmutatást találunk ebben a könyvben. Ára 5.— korona. Kapható a Munkásotthon könyvtárosánál.

Az új államok fölvétele a népszövetségbe.

Genf, nov. 18. (MTI.) A népszövetség mai ülésén Hymans elnök bejelentette, hogy a bizottságok megalakultak. Az ötödik bizottságban, amely az új államok fölvételének kérdésével foglalkozik, a következők foglalnak helyet: Cecil lord (Dél-Afrika), Tittoni (Olaszország), Fisher (Anglia), Viviani (Franciaország), Nansen (Norvégia), Kornebeck (Németalföld), Branting (Svédország), Spalajkovic (Szerbia), Politis (Görögország) és Benes (Csehszlovákia).

Páris, nov. 18. MTI.) A Temps szerint Lloyd George mint Anglia főmegbízottja részt fog venni a népszövetség ülésein.

Genf, november 18. A népszövetségi értekezlet mai, ötödik ülésén délelőtt megkezdték a vitát a népszövetség tanácsának és a főtitkárságnak első évi működéséről szóló jelentéséről. Pueyrredon argentinai külügyminiszter Argentinának a háború alatt tanúsított magatartását ismertetette. Az új államoknak a népszövetségbe való fölvételéről azt mondta: Az argentinai kormány nézete az, hogy új tag fölvételére elég, ha egy szuverén állam kifejezi azt az akaratát, hogy belép a népszövetségbe. Argentina a népszövetségtől a kötelező nemzetközi döntő bíróság megteremtését várja. Ugyisint valamennyi nép közös érdekeinek előmozdítására valamennyi állam szoros gazdasági együttműködését kívánja. Haagerup (Norvégia) annak szükségességét hangsúlyozta, hogy a népszövetség értekezlete gyakoroljon ellenőrzést a népszövetség tanácsának munkássága fölött, minthogy a tanácsban nem képviselt nemzeteknek csak így nyílik lehetőség bizonyos befolyásra. Cecil lord (Dél-Afrika) beszéde folyamán azt a határozati javaslatot terjesztette elő, hogy a Brüsszelben tárgyalás alá vett pénzügyi problémák szintén a népszövetség gyű-

lése elé terjesztessenek, hogy állást foglalhassanak a kilátásba vett intézkedések dolgában. Csak nagyarányú nemzetközi hitelakció adhat módot a rendes gazdasági élet helyreállítására. A vámsorompóknak le kell omlaniuk. A népszövetségnek a békülékenység politikáját kell követnie. Végül azzal a fölhevítéssel fordult a gyűléshez, hogy határozza el magát erősebb intézkedésekre a békét és munkát illetően. Intézkedések szükségesek, hogy a népszövetség szellemét valóban elevenné tegyék és a népek békéjét és munkáját biztosítsák. Ezután a vitát a holnap délelőtti ülésre halasztották el.

Tőzsde.

Zürich, nov. 1. (Zárlat.)

Berlin	9.85	Krisztánia	86.—
Hollandia	194.45	Madrid	82.50
Newyork	6.415	Buenos-Aires	220.—
London	22.25	Prága	7.90
Páris	28.85	Budapest	1.35
Milano	24.45	Bukarest	9.20
Brüsszel	41.50	Bécs	2.05
Kopenhága	86.50	Oszták hely.	1.30
Stockholm	122.75	Varsó	1.45

Nyom. Burks András könyvnyomdájában Szeged, Madách-utca és Vidra-utca sarak.

Legjobb **CIGARETTAHÜVELYEK**

Jankovich Mihálynál

SZEGED, Iskola-utca 29. sz.

Férfi öltönyök

meglepő olcsó áron vegyileg tisztítatnak és festetnek

Lucza József

kelmefestő és vegytisztító ipartelepén

Kazinczy-utca 14. szám. :: Telefon szám 10-75.

Fiókküzetek: Mikszáth Kálmán-utca 9. (Valéri-tér sarak) és Gizella-tér 3. — Fiókküzet vidéken:

Kiskunfélegyháza, Kossuth-utca 15.

Gábor Endre fotográfus műterme

SZEGED, Kelemen-utca 7. sz. alatt.

Mindennemű

ruhaszövetek, ruhabársonyok, chiffonok, sephirek, barketok és választékban

Kurucsev Sándor

üzletében, Csekonics-utca 1.

Ujabbán megnyílt

Iskola-u. 16. sz. a. modernül berendezett műtermünk, ahol a legmagasabb igényeket kielégíteni kedvezményes árak mellett, úgymint platin, aquarel és olaj fényképnagyítások művészi kivitelben. Igazol-
vány-fényképeket félórán belül készítünk. **MEGGYESI és HEVÉRI FÉNYKÉPESZÉK.**

Legolcsóbb szegedi rövidáruház!

Selyem mouslin harisnya himzett nyíllal 140 K. — Patent gyermek harisnyák minden nagyságban. — 50 mtr. gép-selyem minden színben 4 K. — Selyem arcfátyol minden színben 5 K. — Női és férfi keztyűk minden minőségben. — 400 yardos leveles és fűzős védjegyű cérna. — Női és gyermek teveszőr gyapjú kabátok és az összes szabókellékek legdusabb — **BOCKER és PETKOV**, Dugonics-tér.

MUNKÁSOK ÁLTALÁNOS FOGYASZTÁSI SZÖVETKEZETE

TÉLFON SZÁM 1-20.

FEKETESAS-UTCA 19. SZÁM.

TELEFON SZÁM 1-20.

Kapható:

Lencse apró 1 kgr. 30 K, lencse nagy 1 kgr. 44 K, boró 1 kgr. 36 K, nyers kávé 1 kgr. 150 K, pörkölt kávé 1 kgr. 180 K, köleskása 1 kgr. 20 K, szappan 1 kgr. 96 K, rizs fényezett 1 kgr. 74 K. MYTHOS mosószer kapható!

Téli burgonyára

előjegyzéseket elfogadunk.

Ezenkívül: tea, rum, cognac, likőr, gyertya, gyna, szardínia, ostsee hering és oroszhal, legfinomabb passzírozott szilvaiz, különféle lekvárok, teásütemények, és kekszek, Ries-Abadie szivarkahüvelyek, Diana sósborszesz, savanyvízek és mindenféle más háztartási cikkeknek a legolcsóbb bevásárlási forrása.